

Polacy wobec wojny na Ukrainie i ukraińskich uchodźców

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2023

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

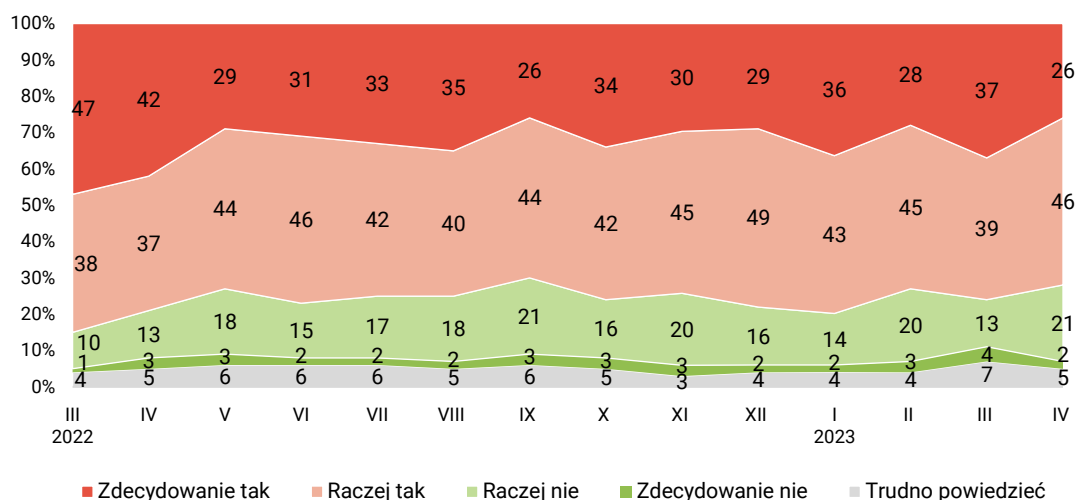
W kwietniowym badaniu¹, jak co miesiąc, zadaliśmy Polakom pytania dotyczące ich poczucia zagrożenia wojną na Ukrainie oraz stosunku do ukraińskich uchodźców. Poprosiliśmy też naszych respondentów o ocenę pierwszej oficjalnej wizyty prezydenta Wołodymyra Zełenskigo w Polsce, która miała miejsce na początku kwietnia.

POCZUCIE ZAGROŻENIA

Odsetek Polaków mających poczucie, że wojna na Ukrainie zagraża bezpieczeństwu ich kraju, spadł w kwietniu o 4 punkty procentowe (do 72% wobec 76% w marcu), osiągając tym samym najniższy poziom od września. Warto przy tym zaznaczyć, że od roku utrzymuje się on w przedziale 70%–79%, więc obecny wynik nie wykracza poza ten zakres.

CBOS

RYS. 1. Czy, Pana(i) zdaniem, wojna na Ukrainie zagraża bezpieczeństwu Polski czy też nie?

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (396) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiadnym od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej (CAWI), do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiadnym od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 11 do 20 kwietnia 2023 roku na próbie liczącej 1081 osób (w tym: 56,9% metodą CAPI, 24,0% – CATI i 19,1% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

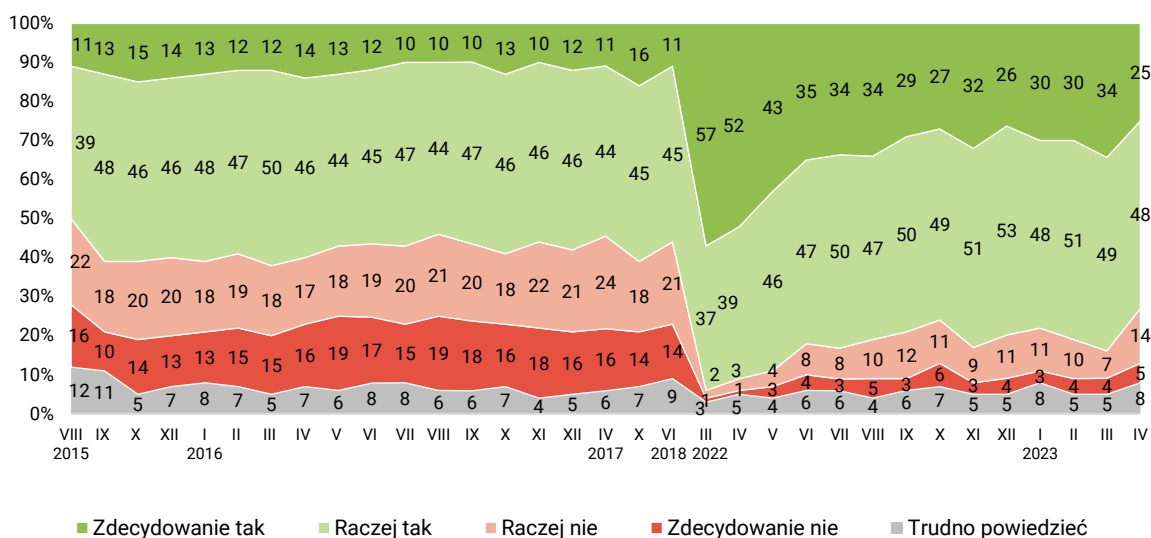
Zagrożenie dla bezpieczeństwa naszego kraju częściej dostrzegają najstarsi badani (79%), mieszkańcy największych miast (84%), a także osoby najczęściej praktykujące religijnie (84%) – zob. tabelę aneksową 1.

POMOC DLA UCHODźCÓW Z UKRAINY

W kwietniu nastąpił wyraźny, aż 10-punktowy spadek odsetka Polaków popierających przyjmowanie uchodźców z Ukrainy (73% wobec 83% w marcu). Choć nadal jest to zdecydowana większość badanych, mamy do czynienia z najniższym wynikiem od wybuchu wojny. Zaraz po rozpoczęciu rosyjskiej inwazji Polacy byli w tej kwestii niemal jednomyślni i poparcie dla przyjmowania uchodźców utrzymywało się na poziomie bliskim bądź przekraczającym 90%, stabilizując się po paru miesiącach w okolicach 80%. Kwietniowy wynik jest już bliższy progowi 70% – kolejne pomiary pokażą, czy mamy do czynienia z trwałą zmianą. Niemal co piąty Polak (19%, wzrost o 8 punktów w stosunku do marca) jest obecnie przeciwny przyjmowaniu ukraińskich uchodźców, co z kolei stanowi najwyższy wynik od wybuchu wojny. Prawdopodobnie zmiany te można wiązać z niepewną sytuacją ekonomiczną, a zwłaszcza z niekontrolowanym napływem taniego ukraińskiego zboża do Polski, który w ostatnim czasie wywołał w kraju falę protestów.

CBOS

RYS. 2. Czy, Pana(i) zdaniem, Polska powinna przyjmować ukraińskich uchodźców z terenów objętych konfliktem?

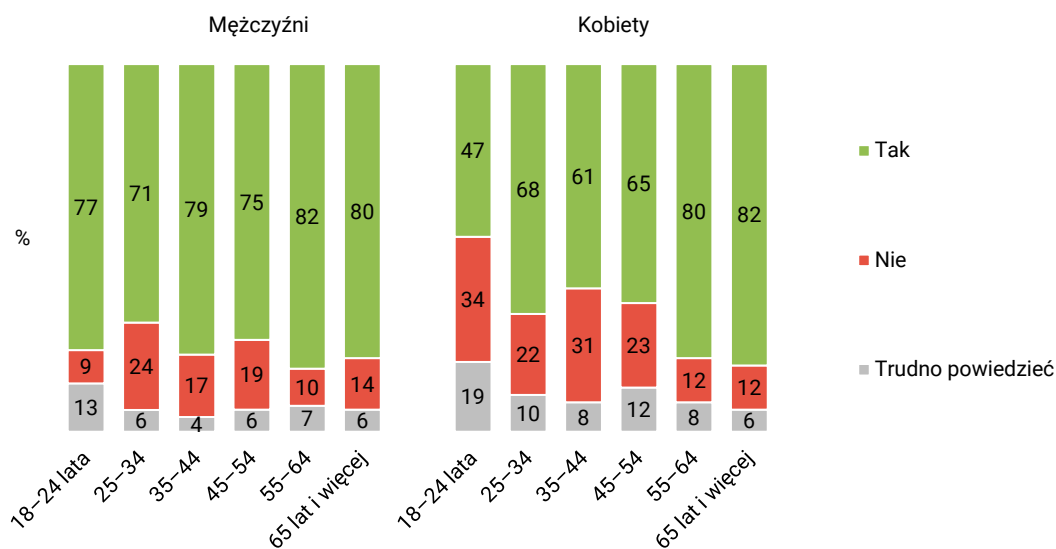

Poparcie dla przyjmowania ukraińskich uchodźców rzadziej deklarują młodszy badani (64% w grupie wiekowej 18–24 lata wobec 81% wśród najstarszych respondentów), osoby mieszkające w mniejszych miejscowościach (68% na wsi wobec 80% w największych miastach), gorzej wykształcone (60% badanych z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym wobec 82% respondentów z wykształceniem wyższym), gorzej oceniające swoją sytuację materialną (50% wśród oceniających ją jako złą wobec 80% wśród oceniających ją jako dobrą), a także mające niesprecyzowane poglądy polityczne (59% wobec 70% na lewicy i 83% na prawicy). Spośród grup społeczno-zawodowych szczególnie niskim poparciem dla przyjmowania ukraińskich uchodźców wyróżniają się zwłaszcza osoby zajmujące się domem (51%) – zob. tabelę aneksową 2.

Co ciekawe, głębsza analiza pokazuje, że za niższe poparcie dla przyjmowania uchodźców wśród najmłodszych badanych – regularnie przez nas obserwowane – odpowiadają głównie młode kobiety. W istocie poziom poparcia wśród młodych mężczyzn w przedziale wiekowym 18–24 lata jest dość wysoki (77%), podczas gdy wśród ich rówieśniczek jest aż o 30 punktów procentowych niższy (47%), wyróżniając się na tle innych grup. Aż co trzecia respondentka w wieku 18–24 lata (34%) jest przeciwna przyjmowaniu uchodźców – zob. rysunek 3. Być może ten zaskakująco zły stosunek młodych Polek do uchodźców z Ukrainy ma pewien związek z faktem, że znaczną ich część stanowią właśnie młode kobiety, które mogą być przez nie postrzegane jako potencjalne rywalki na różnych polach.

CBOS

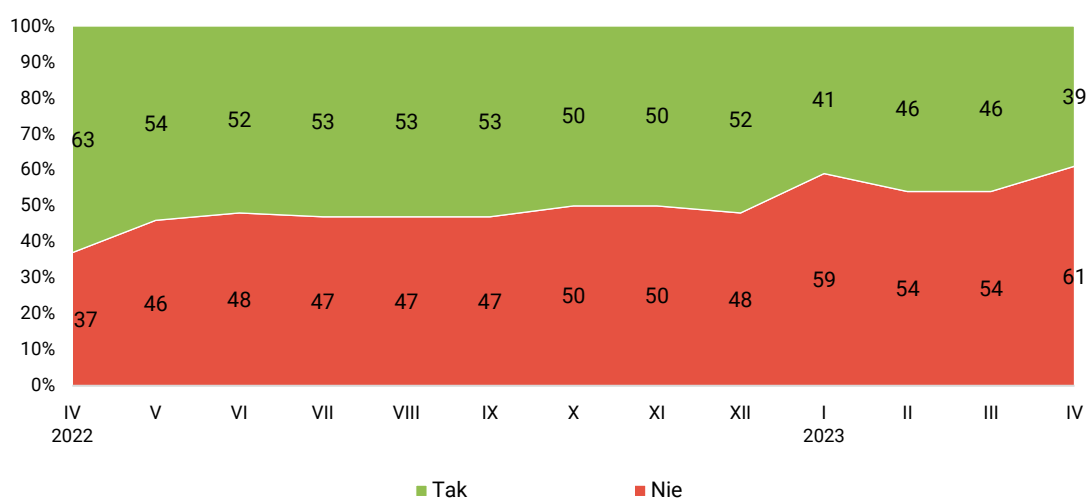
RYS. 3. Czy, Pana(i) zdaniem, Polska powinna przyjmować ukraińskich uchodźców z terenów objętych konfliktem?

Również odsetek deklaracji niesienia pomocy ukraińskim uchodźcom wyraźnie się obniżył od poprzedniego pomiaru (39% wobec 46% w marcu), osiągając najniższy poziom od wybuchu wojny. Kiedy zadawaliśmy to pytanie po raz pierwszy rok temu, odsetek ten przekraczał jeszcze 60%. Następnie przez resztę 2022 roku utrzymywał się w okolicach 50%, by od początku nowego roku schodzić poniżej tego progu i wreszcie spaść po raz pierwszy poniżej 40%. Oczywiście jest to wciąż dość wysoki wynik, zważywszy na to, że od wybuchu wojny minął już ponad rok, ale ogólna tendencja jest niewątpliwie spadkowa.

CBOS

RYS. 4. Czy Pan(i) sam(a) lub ktoś z Pana(i) gospodarstwa domowego dobrowolnie i nieodpłatnie pomaga uchodźcom z Ukrainy?

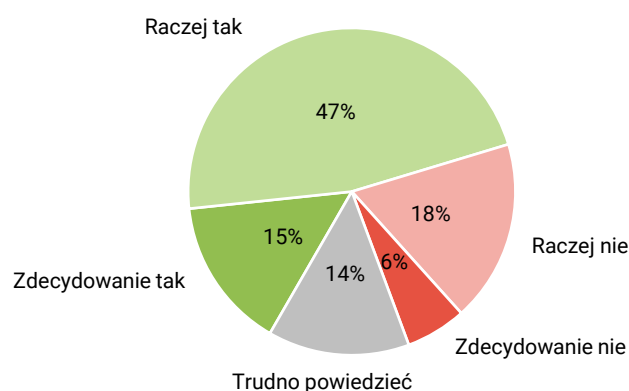
Pomocy uchodźcom nieco częściej udzielają starsi badani (43% w grupie powyżej 64 roku życia wobec 30% wśród respondentów w wieku 18–24 lata), osoby mieszkające w większych miejscowościach (51% w największych miastach wobec 34% na wsi), ankietowani lepiej wykształceni (53% wśród osób z wykształceniem wyższym wobec 23% z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym), a także dysponujący wyższymi dochodami *per capita* (52% w grupie o dochodach wynoszących 4000 zł lub więcej wobec 29% w grupie o dochodach do 1499 zł) – zob. tabelę aneksową 3.

Ponieważ poparcie dla Ukraińców pozostaje wśród Polaków wyjątkowo wysokie już od ponad roku (nawet pomimo spadków z tego miesiąca), zaczęliśmy się zastanawiać, jakie są naprawdę jego źródła – czy opiera się ono częściej na autentycznej sympatii do zmagających się z Rosjanami Ukraińców, czy może na zdroworozsądkowym założeniu, że wynik wojny ma podstawowe znaczenie dla przyszłości naszego kraju. W obecnym kontekście dość trudno jest badać rzeczywisty poziom sympatii Polaków do Ukraińców, bo niemal każde dotyczące tego pytanie może być potraktowane jako pytanie o poparcie dla ich wojennych wysiłków. Postanowiliśmy jednak spróbować skłonić badanych do ujawnienia głębszych przekonań z pomocą pytania projekcyjnego, pozornie nie dotyczącego ich własnych poglądów: czy Ukraińcy doceniają otrzymywaną w Polsce pomoc? Zakładaliśmy, że w odpowiedzi na takie pytanie łatwiej będzie respondentom ujawnić potencjalną niechęć wobec Ukraińców, która może się wyrażać właśnie w przekonaniu o ich „niewdzięczności”.

Ponad połowa Polaków (62%) uznała, że Ukraińcy doceniają otrzymywaną od naszego kraju pomoc, co czwarty badany (24%) był jednak przeciwnego zdania. W tej drugiej grupie ponadprzeciętnie często natrafiamy na kobiety (28% wobec 19% mężczyzn), młodszych badanych (43% najmłodszych wobec 12% najstarszych), gorzej wykształconych (33% w grupie z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym wobec 18% w grupie z wykształceniem wyższym) oraz posiadających niższe dochody *per capita* (39% w grupie o najniższych dochodach wobec 16% w grupie o najwyższych dochodach) – zob. tabelę aneksową 4.

CBOS

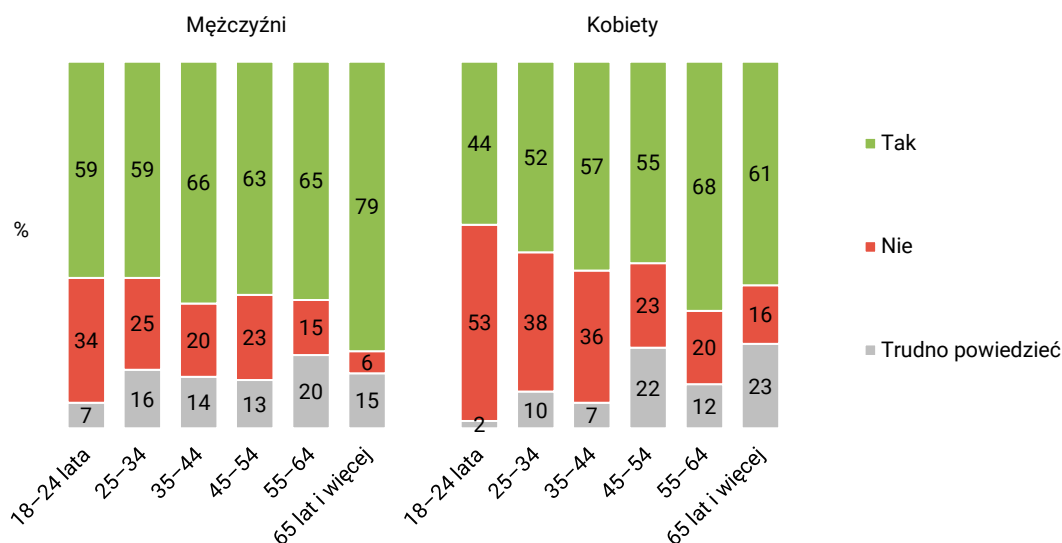
RYS. 5. Jak Pan(i) sądzi, czy Ukraińcy doceniają otrzymywaną w Polsce pomoc?

Co ciekawe, również pod tym względem wyróżniają się najmłodsze Polki. Przekonanie o tym, że Ukraińcy nie doceniają udzielanej im przez nas pomocy, podziela ponad połowa z nich (53%), co stanowi wynik o prawie 20 punktów procentowych wyższy niż w grupie ich rówieśników (34%) i o prawie 30 punktów wyższy niż wśród ogółu badanych (24%) – zob. rysunek 6.

CBOS

RYS. 6. Jak Pan(i) sądzi, czy Ukraińcy doceniają otrzymywaną w Polsce pomoc?

Analiza krzyżowa pokazuje też, że 40% badanych uznających, iż Ukraińcy nie doceniają otrzymywanej w Polsce pomocy, uważało, że mimo to należy przyjmować uchodźców z Ukrainy – zob. tabelę 1. To oznacza, że w skali ogółu społeczeństwa mniej więcej co dziesiąty Polak co prawda popiera pomaganie Ukraińcom, ale ma poczucie, że pomoc ta nie spotyka się z wdzięcznością.

TABELA 1

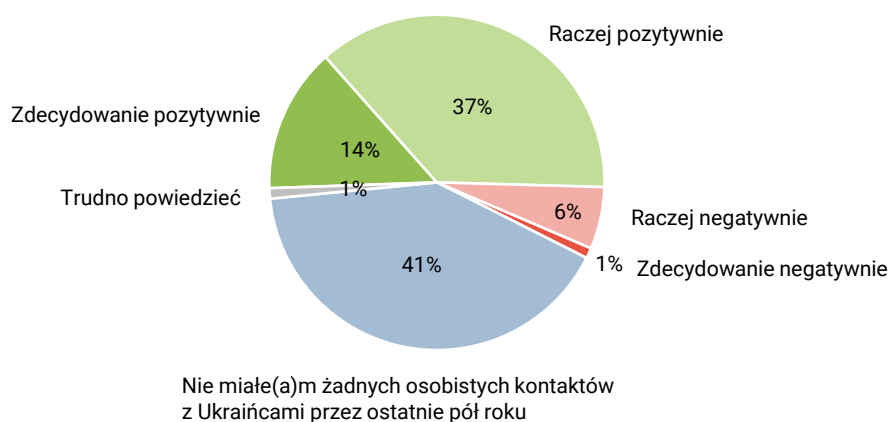
Poparcie dla przyjmowania uchodźców z Ukrainy a poglądy na temat tego, czy pomoc jest przez Ukraińców doceniana

Jak Pan(i) sądzi, czy Ukraińcy doceniają otrzymywaną w Polsce pomoc?	Czy, Pana(i) zdaniem, Polska powinna przyjmować ukraińskich uchodźców z terenów objętych konfliktem?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Tak	89	8	3
Nie	40	48	12
Trudno powiedzieć	64	16	20
Ogółem	73	19	8

Nasze kolejne pytanie również miało sprawdzić, czy pod powierzchnią masowych deklaracji poparcia nie kryją się bardziej złożone postawy wobec przyjmowanych przez nasz kraj uchodźców – zapytaliśmy o osobiste kontakty respondentów z Ukraińcami w ciągu ostatnich kilku miesięcy. Mniej więcej połowa badanych (51%) uznała, że kontakty te były pozytywne, a tylko 7%, że negatywne. Warto przy tym zwrócić uwagę, że czterech na dziesięciu badanych (41%) stwierdziło, że w ogóle nie miało takich kontaktów. Jeśli pominiemy tę ostatnią grupę, okaże się, że spośród Polaków, którzy mieli styczność z Ukraińcami w ostatnim czasie, aż 86% określiło te doświadczenia jako pozytywne, a 12% – jako negatywne.

CBOS

RYS. 7. Jak przebiegały Pana(i) osobiste kontakty z Ukraińcami w ciągu ostatnich kilku miesięcy?

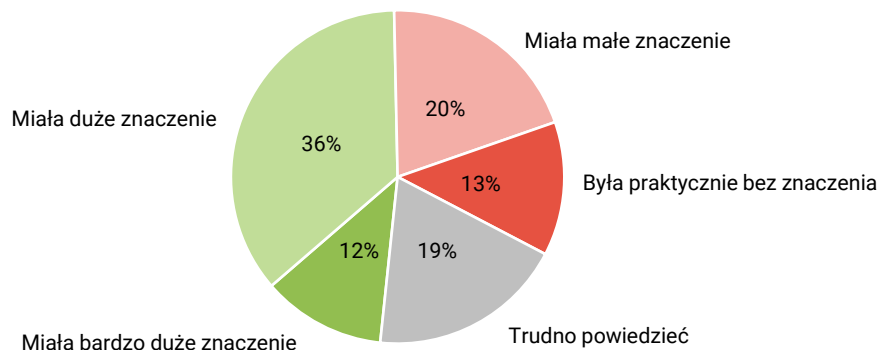
Negatywne kontakty z Ukraińcami deklarowali ponadprzeciętnie często młodszy badani (14% wśród najmłodszych wobec 1% wśród najstarszych), respondenci oceniający swoje warunki materialne jako złe (16% wobec 5% wśród oceniających je jako dobre). Spośród grup społeczno-zawodowych wyróżniali się pod tym względem zwłaszcza uczniowie i studenci (19%) – zob. tabelę aneksową 5.

WIZYTA PREZYDENTA ZELENSKIEGO

Na koniec poprosiliśmy respondentów o ocenę pierwszej oficjalnej wizyty prezydenta Ukrainy Wołodymyra Zełenskiego w Polsce, która miała miejsce na początku kwietnia. Opinie na jej temat były dość podzielone: niespełna połowa Polaków (48%) przypisywała jej duże lub bardzo duże znaczenie, ale co trzeci (33%) uważał, że miała ona albo małą wagę, albo nie miała jej praktycznie wcale. Dla porównania, nieco wcześniejszej wizycie prezydenta USA Joe Bidena w Polsce duże lub bardzo duże znaczenie przypisywała wyraźna większość Polaków (71%)².

CBOS

RYS. 8. Jak, ogólnie rzecz biorąc, ocenia Pan(i) wagę ostatniej wizyty prezydenta Ukrainy Wołodymyra Zełenskiego w Polsce?

Znaczenie wizycie Zełenskiego przypisywali ponadprzeciętnie często starsi badani (64% wśród najstarszych wobec 31% w grupie wiekowej 25–34 lata), respondenci uczestniczący w praktykach religijnych kilka razy w tygodniu (82% wobec 46% wśród niepraktykujących) oraz wyznający poglądy prawicowe (60% wobec 49% na lewicy czy 32% wśród osób o niesprecyzowanych poglądach politycznych) – zob. tabelę aneksową 6.

² Zob. komunikat CBOS „Ocena wizyty Joe Bidena w Polsce i na Ukrainie, postrzeganie stosunków polsko-amerykańskich oraz wpływu USA na świat”, marzec 2023 (oprac. B. Badora).

Większość badanych nadal uważa, że wojna na Ukrainie zagraża bezpieczeństwu Polski. Większość popiera też przyjmowanie przez nasz kraj uchodźców z Ukrainy, choć akurat w kwietniu poziom tego poparcia wyraźnie się obniżył i jest obecnie najniższy od wybuchu wojny. Na najniższy notowany do tej pory poziom spadł również odsetek deklaracji niesienia pomocy uchodźcom. Obie te zmiany mają zapewne związek z niepewną sytuacją ekonomiczną kraju i kryzysem wywołanym niekontrolowanym napływem taniego zboża z Ukrainy do Polski. Ponad połowa Polaków uważa, że Ukraińcy doceniają otrzymywaną w naszym kraju pomoc, ale co czwarty badany jest przeciwnego zdania. Podobnie jak w przypadku sprzeciwu wobec przyjmowania uchodźców, przekonanie o „niewdzięczności” Ukraińców jest szczególnie rozpowszechnione wśród młodych Polek. Zdecydowana większość badanych, którzy mieli w ostatnich miesiącach osobiste kontakty z Ukraińcami, ocenia je jako pozytywne. Opinie na temat ostatniej wizyty prezydenta Zełenskigo w Polsce są dość podzielone, ale dominuje przekonanie, że miała ona znaczenie.

Opracował

Jonathan Scovil

TABELA 1

		Czy, Pana(i) zdaniem, wojna na Ukrainie zagraża bezpieczeństwu Polski czy też nie?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		73	22	5	1075
Płeć	Mężczyźni	70	26	4	506
	Kobiety	75	19	6	569
Wiek	18–24 lata	70	26	4	103
	25–34	67	30	3	169
	35–44	70	26	4	206
	45–54	68	23	9	171
	55–64	77	16	7	168
	65 lat i więcej	79	16	5	257
Miejsce zamieszkania	Wieś	74	21	6	442
	Miasto do 19 999	68	26	7	151
	20 000 – 99 999	68	27	4	262
	100 000 – 499 999	76	21	3	137
	500 000 i więcej mieszk.	84	12	4	83
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	71	21	8	165
	Zasadnicze zawodowe	71	23	6	251
	Średnie	72	24	4	380
	Wyższe	75	20	5	279
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	71	22	7	130
	Średni personel, technicy	65	29	6	49
	Pracownicy adm.-biurowi	74	24	1	72
	Pracownicy usług	73	20	7	86
	Robotnicy wykwalifikowani	61	34	5	111
	Robotnicy niewykwalifik.	58	33	10	49
	Rolnicy	78	9	13	47
	Pracujący na własny rach.	73	26	2	58
	Bezrobotni	71	25	3	18
	Emeryci	79	16	5	282
	Renciści	87	8	6	40
	Uczniowie i studenci	64	29	7	53
	Zajmujący się domem i inni	75	24	1	79
	Pracuje w:	inst. państw., publicznej	68	23	9
spółce właścicieli prywatnych i państwa		69	24	6	131
sekt. pryw. poza rolnict.		68	29	3	263
prywatnym gosp. rolnym		78	12	10	57
Dochody na jedną osobę	Do 1499 zł	77	22	2	142
	Od 1500 zł do 1999 zł	69	25	6	170
	Od 2000 zł do 2999 zł	74	23	3	204
	Od 3000 zł do 3999 zł	70	26	3	142
	4000 zł i więcej	72	23	4	138
	Trudno powiedzieć	70	15	14	101
	Odmowa odpowiedzi	75	18	7	177
Ocena własnych war. mater.	Złe	75	20	5	58
	Średnie	72	22	7	429
	Dobre	73	23	4	587
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	84	13	3	53
	Raz w tygodniu	75	20	5	373
	1–2 razy w miesiącu	67	25	8	160
	Kilka razy w roku	76	20	4	255
	W ogóle nie uczestniczy	65	29	5	207
Poglądy polityczne	Lewica	70	28	2	218
	Centrum	71	23	6	276
	Prawica	77	20	3	363
	Trudno powiedzieć	71	18	11	167

TABELA 2

		Czy, Pana(i) zdaniem, Polska powinna przyjmować ukraińskich uchodźców z terenów objętych konfliktem?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		73	19	8	1072
Płeć	Mężczyźni	77	16	7	506
	Kobiety	70	21	9	567
Wiek	18–24 lata	64	21	16	101
	25–34	69	23	8	169
	35–44	70	24	6	206
	45–54	70	21	9	171
	55–64	81	11	8	168
	65 lat i więcej	81	13	6	258
Miejsce zamieszkania	Wieś	68	22	10	441
	Miasto do 19 999	70	21	9	151
	20 000 – 99 999	77	18	5	263
	100 000 – 499 999	83	9	7	137
	500 000 i więcej mieszk.	80	12	8	81
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	60	25	14	162
	Zasadnicze zawodowe	71	21	8	251
	Średnie	74	18	7	380
	Wyższe	82	13	5	279
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	82	11	7	130
	Średni personel, technicy	75	15	10	49
	Pracownicy adm.-biurowi	72	23	5	72
	Pracownicy usług	69	28	2	86
	Robotnicy wykwalifikowani	75	21	4	111
	Robotnicy niewykwalifik.	72	14	14	49
	Rolnicy	72	18	10	47
	Pracujący na własny rach.	70	23	7	58
	Bezrobotni	60	34	6	18
	Emeryci	82	13	5	283
	Renciści	67	10	23	40
	Uczniowie i studenci	64	15	21	50
	Zajmujący się domem i inni	51	35	13	79
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	74	15	11	154
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	74	21	5	131
	sekt. pryw. poza rolnict.	77	18	4	263
	prywatnym gosp. rolnym	66	23	11	57
Dochody na jedną osobę	Do 1499 zł	58	33	9	139
	Od 1500 zł do 1999 zł	74	21	5	170
	Od 2000 zł do 2999 zł	81	15	4	204
	Od 3000 zł do 3999 zł	81	13	6	143
	4000 zł i więcej	86	8	6	138
	Trudno powiedzieć	69	14	17	101
	Odmowa odpowiedzi	63	24	13	177
Ocena własnych war. mater.	Złe	50	36	14	58
	Średnie	68	23	10	426
	Dobre	80	14	6	588
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	89	9	2	54
	Raz w tygodniu	74	20	6	373
	1–2 razy w miesiącu	74	17	9	160
	Kilka razy w roku	71	20	9	252
	W ogóle nie uczestniczy	74	19	7	207
Poglądy polityczne	Lewica	70	21	9	215
	Centrum	75	17	7	276
	Prawica	83	14	3	363
	Trudno powiedzieć	59	25	16	167

TABELA 3

		Czy Pan(i) sam(a) lub ktoś z Pana(i) gospodarstwa domowego dobrowolnie i nieodpłatnie pomaga uchodźcom z Ukrainy?		Liczba osób
		Tak	Nie	
		%	%	
Ogółem		39	61	1061
Płeć	Mężczyźni	39	61	496
	Kobiety	39	61	565
Wiek	18–24 lata	30	70	99
	25–34	35	65	169
	35–44	40	60	205
	45–54	43	57	170
	55–64	37	63	165
	65 lat i więcej	43	57	255
Miejsce zamieszkania	Wieś	34	66	437
	Miasto do 19 999	35	65	149
	20 000 – 99 999	43	57	260
	100 000 – 499 999	42	58	134
	500 000 i więcej mieszk.	51	49	82
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	23	77	160
	Zasadnicze zawodowe	29	71	247
	Średnie	42	58	377
	Wyższe	53	47	276
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	56	44	130
	Średni personel, technicy	49	51	50
	Pracownicy adm.-biurowi	40	60	71
	Pracownicy usług	32	68	86
	Robotnicy wykwalifikowani	35	65	109
	Robotnicy niewykwalifik.	18	82	49
	Rolnicy	33	67	47
	Pracujący na własny rach.	48	52	57
	Bezrobotni	40	60	18
	Emeryci	41	59	279
	Renciści	25	75	40
	Uczniowie i studenci	29	71	49
	Zajmujący się domem i inni	31	69	77
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	47	53	154
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	43	57	129
	sekt. prywat. poza rolnict.	37	63	260
	prywatnym gosp. rolnym	31	69	57
Dochody na jedną osobę	Do 1499 zł	29	71	142
	Od 1500 zł do 1999 zł	36	64	170
	Od 2000 zł do 2999 zł	34	66	202
	Od 3000 zł do 3999 zł	51	49	143
	4000 zł i więcej	52	48	137
	Trudno powiedzieć	29	71	98
	Odmowa odpowiedzi	40	60	168
Ocena własnych war. mater.	Złe	25	75	57
	Średnie	33	67	421
	Dobre	44	56	583
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	53	47	53
	Raz w tygodniu	35	65	370
	1–2 razy w miesiącu	34	66	159
	Kilka razy w roku	40	60	247
	W ogóle nie uczestniczy	43	57	207
Poglądy polityczne	Lewica	40	60	216
	Centrum	40	60	274
	Prawica	43	57	360
	Trudno powiedzieć	29	71	164

TABELA 4

		Jak Pan(i) sądzi, czy Ukraińcy doceniają otrzymywaną w Polsce pomoc?			Liczba osób
		Tak	Nie	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		62	24	14	1076
Płeć	Mężczyźni	66	19	15	507
	Kobiety	58	28	14	569
Wiek	18–24 lata	52	43	5	103
	25–34	55	31	13	169
	35–44	62	28	10	207
	45–54	59	23	18	171
	55–64	67	17	16	168
	65 lat i więcej	68	12	20	258
Miejsce zamieszkania	Wieś	54	27	18	441
	Miasto do 19 999	59	27	15	151
	20 000 – 99 999	65	25	10	264
	100 000 – 499 999	80	11	9	137
	500 000 i więcej mieszk.	67	16	18	83
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	43	33	24	165
	Zasadnicze zawodowe	61	22	18	251
	Średnie	62	25	13	380
	Wyższe	74	18	8	280
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	80	12	8	130
	Średni personel, technicy	54	36	10	50
	Pracownicy adm.-biurowi	62	26	12	72
	Pracownicy usług	52	36	12	86
	Robotnicy wykwalifikowani	59	21	19	111
	Robotnicy niewykwalifik.	50	30	20	48
	Rolnicy	52	26	22	47
	Pracujący na własny rach.	64	27	9	58
	Bezrobotni	46	47	7	18
	Emeryci	69	13	19	283
	Renciści	60	8	31	40
	Uczniowie i studenci	48	50	2	53
	Zajmujący się domem i inni	49	40	11	80
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	64	23	13	155
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	61	29	10	130
	sekt. pryw. poza rolnict.	65	22	13	263
	prywatnym gosp. rolnym	52	28	20	58
Dochody na jedną osobę	Do 1499 zł	49	39	12	142
	Od 1500 zł do 1999 zł	62	24	14	170
	Od 2000 zł do 2999 zł	65	18	17	204
	Od 3000 zł do 3999 zł	70	17	13	142
	4000 zł i więcej	77	16	7	138
	Trudno powiedzieć	62	28	11	101
	Odmowa odpowiedzi	49	28	22	179
Ocena własnych war. mater.	Złe	44	43	13	58
	Średnie	57	26	17	430
	Dobre	67	20	13	588
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	78	8	14	54
	Raz w tygodniu	61	22	17	373
	1–2 razy w miesiącu	53	31	16	159
	Kilka razy w roku	59	27	15	255
	W ogóle nie uczestniczy	67	24	9	207
Poglądy polityczne	Lewica	64	29	7	218
	Centrum	62	25	13	276
	Prawica	66	17	17	363
	Trudno powiedzieć	54	26	20	167

TABELA 5

		Jak przebiegały Pana(i) osobiste kontakty z Ukraińcami w ciągu ostatnich kilku miesięcy?				Liczba osób
		Pozytywnie	Negatywnie	Nie miałe(a)m żadnych osobistych kontaktów z Ukraińcami przez ostatnie pół roku	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		51	7	41	1	1076
Płeć	Mężczyźni	53	6	40	1	505
	Kobiety	50	8	41	1	571
Wiek	18–24 lata	50	14	34	2	103
	25–34	60	13	26	1	168
	35–44	67	8	25		208
	45–54	50	9	39	2	170
	55–64	46	3	51		169
	65 lat i więcej	38	1	59	2	258
Miejsce zamieszkania	Wieś	41	7	50	1	442
	Miasto do 19 999	48	5	45	1	150
	20 000 – 99 999	63	8	29	1	263
	100 000 – 499 999	57	5	37	1	137
	500 000 i więcej mieszk.	63	10	24	2	83
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	28	9	63		164
	Zasadnicze zawodowe	39	7	52	2	251
	Średnie	54	6	39	1	380
	Wyższe	72	7	20	1	281
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	80	7	13	0	131
	Średni personel, technicy	68	14	19		50
	Pracownicy adm.-biurowi	54	11	31	4	72
	Pracownicy usług	56	11	33	1	86
	Robotnicy wykwalifikowani	65	5	29	1	111
	Robotnicy niewykwalifik.	47	11	39	3	49
	Rolnicy	39	3	58		47
	Pracujący na własny rach.	59	7	30	3	58
	Bezrobotni	37	12	51		16
	Emeryci	36	1	62	1	283
	Renciści	26	2	71	2	40
	Uczniowie i studenci	45	19	35		53
	Zajmujący się domem i inni	44	11	45		80
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	64	10	24	1	155
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	62	7	31	1	131
	sekt. pryw. poza rolnict.	67	8	23	2	263
	prywatnym gosp. rolnym	40	6	53		58
Dochody na jedną osobę	Do 1499 zł	39	14	47	1	142
	Od 1500 zł do 1999 zł	46	6	47	1	170
	Od 2000 zł do 2999 zł	50	5	45	1	204
	Od 3000 zł do 3999 zł	62	9	28	1	143
	4000 zł i więcej	67	5	26	1	138
	Trudno powiedzieć	47	5	46	1	101
	Odmowa odpowiedzi	49	7	43	2	177
Ocena własnych war. mater.	Złe	36	16	47	1	57
	Średnie	43	8	47	2	430
	Dobre	58	5	36	1	589
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	52	4	43		54
	Raz w tygodniu	45	6	49	1	372
	1–2 razy w miesiącu	51	5	42	2	160
	Kilka razy w roku	53	9	37	1	255
	W ogóle nie uczestniczy	59	8	31	2	207
Poglądy polityczne	Lewica	57	10	32	1	217
	Centrum	58	5	36	0	276
	Prawica	49	5	45	2	362
	Trudno powiedzieć	40	7	50	2	167

TABELA 6

		Jak, ogólnie rzecz biorąc, ocenia Pan(i) wagę ostatniej wizyty prezydenta Ukrainy Wołodymira Zełenskigo w Polsce?			Liczba osób
		Miała znaczenie	Miała małe znaczenie lub była bez znaczenia	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	
Ogółem		48	33	19	1070
Płeć	Mężczyźni	50	35	15	506
	Kobiety	46	32	22	564
Wiek	18–24 lata	39	41	20	101
	25–34	31	47	23	169
	35–44	45	34	21	204
	45–54	41	39	20	171
	55–64	57	27	16	168
	65 lat i więcej	64	21	15	257
Miejsce zamieszkania	Wieś	46	32	21	440
	Miasto do 19 999	42	38	19	151
	20 000 – 99 999	52	34	14	261
	100 000 – 499 999	50	34	16	137
	500 000 i więcej mieszk.	52	27	21	81
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	48	30	22	162
	Zasadnicze zawodowe	48	29	23	251
	Średnie	46	37	17	377
	Wyższe	51	33	15	279
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	52	33	15	130
	Średni personel, technicy	40	40	20	49
	Pracownicy adm.-biurowi	33	44	23	72
	Pracownicy usług	40	41	19	86
	Robotnicy wykwalifikowani	45	35	20	111
	Robotnicy niewykwalifik.	33	40	27	48
	Rolnicy	40	29	31	47
	Pracujący na własny rach.	41	47	12	58
	Bezrobotni	42	42	15	18
	Emeryci	66	21	14	282
	Renciści	46	22	32	40
	Uczniowie i studenci	40	42	18	50
	Zajmujący się domem i inni	37	38	25	79
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	42	37	21	154
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	43	39	18	130
	sekt. pryw. poza rolnict.	43	38	19	262
	prywatnym gosp. rolnym	32	41	27	57
Dochody na jedną osobę	Do 1499 zł	40	34	25	139
	Od 1500 zł do 1999 zł	58	29	12	170
	Od 2000 zł do 2999 zł	54	31	16	204
	Od 3000 zł do 3999 zł	49	36	15	141
	4000 zł i więcej	53	35	13	138
	Trudno powiedzieć	41	28	31	101
	Odmowa odpowiedzi	37	39	24	177
Ocena własnych war. mater.	Złe	33	48	19	57
	Średnie	46	33	20	426
	Dobre	51	32	18	586
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	82	10	7	53
	Raz w tygodniu	51	30	19	373
	1–2 razy w miesiącu	47	30	22	159
	Kilka razy w roku	41	42	17	252
	W ogóle nie uczestniczy	46	35	19	207
Poglądy polityczne	Lewica	49	39	12	215
	Centrum	44	34	22	276
	Prawica	60	30	10	363
	Trudno powiedzieć	32	30	38	167